

Pécsi Ítéltábla

Mf.II.30.047/2024/6.szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

Dr. Pesthy Gergely István ügyvéd (cím2)

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

Dr. Borbás Péter ügyvéd (cím4)

Az alperes érdekében beavatkozott:

Pozderka Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Pozderka Gábor ügyvéd, cím5) által képviselt beavatkozó1 (cím5)

A fellebbezést benyújtó fél:

alperes 188. sorszám alatt

A per tárgya:

munkáltató egészségsértése miatti kárfelelősség, sérelemdíj, keresetveszteség és jövedelempótló járadék megfizetése

Az elsőfokú bíróság:

Szekszárdi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

32.M.70.008/2021/185. szám

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezett részében – részben megváltoztatja, és az alperest terhelő 8.000.000 (nyolcmillió) forint marasztalási összeg tekintetében a kamatfizetés kezdőidőpontját 2024. május 16. napjában határozza meg.

Egyéb fellebbezett részében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára – az esedékesség napjáig 1.089.560 (egymillió-nyolcvankilencezer-ötszázhatvan) forint fellebbezési eljárási illetéket. Az esedékesség napja a jelen határozat keltét követő hatvanadik nap. Az illeték megfizetése során a közlemény rovatban a Pécsi Ítéltábla megnevezését, a másodfokú határozat ügyszámát, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát fel kell tüntetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] A felperes részére ízületi posztraumás porckopás, kalapácsujj, illetve a gerincoszlop degeneratív elváltozása miatt fennálló 40%-os össz-szervezeti egészségkárosodás miatt 2016. július 1. napjától havi 30.575 forint rokkantsági ellátást állapítottak meg. 2016. április 18. napján határozatlan időtartamú munkaviszonyt létesített az alperesnél villanszerelő és vízóra leolvasó munkakörben. 2017 évben bruttó átlagkeresete 202.394 forint volt.
- [2] 2017. november 20. napján a felperes munkahelyi baleset során megsérült, a baloldali vállízület rotátorköpeny szakadását szenvedte el. A baleset következtében munkaképessége 50%-kal csökkent, a mindkét kéz használatát igénylő munkavégzésre alkalmatlanná vált. Üzemi baleseti egészségkárosodásának mértéke 37%, össz-szervezeti egészségkárosodásának mértéke 59%-ra emelkedett. A felperes bal vállát nem, csak a könyökét tudja mozgatni, a vállsérülést követően kialakult állapota további műtétekkel nem javítható. A vállízület protézissel történő ellátása a funkciót nem javítaná, legfeljebb a fájdalmat enyhítené vagy szüntetné meg.
- [3] Az alperes a balesetet üzemi balesetnek elismerte. A felperes 2017. november 21. napjától 2019. november 19. napjáig keresőképtelen volt, üzemi baleseti táppénzben részesült. 2018. december 1. napjától kezdődően - össz-szervezeti egészségkárosodásának 55%-os mértékére figyelemmel – 47.610 forint rokkantsági ellátásban részesült, emellett baleseti járadékot is megállapítottak számára; a két ellátás összege 77.000 forint volt. A következő évi vizsgálat szerint a felperes össz-szervezeti egészségkárosodása – számos betegsége, illetve üzemi balesete miatt – 59%-os mértékű.
- [4] Az alperes a 2020. március 11. napján kelt munkáltatói felmondással a felperes munkaviszonyát 2020. április 15. napjára megszüntette, mert a felperest a munkaalkalmassági orvosi vizsgálat során a munkakör ellátására egészségügyi okok miatt alkalmatlannak minősítették.
- [5] Az alperesnél a fizikai munkakörben foglalkoztatottak nyugdíjárulékkel csökkentett átlagos bruttó alapbére 2019. évben 181.618 forint, 2020. évben 200.276 forint, 2023. évben 256.938 forint, 2024. évben 309.417 forint volt.
- [6] A felperes 2020. október 4. napjától a cégl Kft. alkalmazásában állt határozott időre, teljes munkaidős foglalkoztatásban éjjeliőr, telepőr munkakörben. Tevékenységét többleterő kifejtése nélkül végezte, bruttó átlagkeresete 247.000 forint volt. Munkaviszonya a határozott idő elteltével, 2023. szeptember 30. napján megszűnt. Munkaviszonyban 2023. október 1. napjától nem áll, munkakeresése azóta folyamatos, de eredménytelen. Részére 2023. október 1. napjától 2023. december 31. napjáig havonta 37.860 forint baleseti járadékot és 24.036 forint rokkantsági ellátást folyósítottak, illetve 2023. november hónapban egyszeri kifizetéssel kapott 12.540 forint baleseti járadékot és 24.035 forint rokkantsági ellátást. 2024. január 1. napjától havonta 40.135 forint baleseti járadékban és 76.995 forint rokkantsági ellátásban részesül.
- [7] Az elsőfokú bíróság 32.M.70.008/2021/127. számú közbenső ítéletét a Pécsi Ítéltábla a 2023. június 28. napján kelt II.Mf.30.018/2023/4.számú rész-közbenső ítéletével rész-közbenső ítéletnek tekintette, és azt azzal a szövegezésbeli pontosítással hagyta helyben, hogy az alperest teljes kártérítési felelősség terheli a 2017. november 20. napján bekövetkezett baleset folytán a felperest ért károkért.

- [8] A felperes a folytatódó eljárásban megváltoztatott keresetében kérte az alperes kötelezését 2024. április 30. napjáig 3.088.209 forint lejárt jövedelempótló kártérítés, a jövőre nézve havi 274.493 forint kártérítési járadék, továbbá 8.000.000 forint sérelemdíj, és ennek 2017. november 21. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére. Keresetét a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 166.§-ára, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:518-534.§-aira és 2:52.§-ára alapította. Kereseti előadása szerint balesete munkavégzés során következett be, testi épsége és egészsége megsértésével járt, ezért az alperes köteles megtéríteni az azzal összefüggésben elmaradt jövedelmét. A járadék összegének meghatározása során az ellátásként folyósított baleseti járadékot 100%-ban, míg a rokkantsági ellátást csak 37%-ban vette alapul arra figyelemmel, hogy a szakvélemény szerint a perbeli balesettel összefüggésben az üzemi baleseti egészségkárosodása 37%. Az elszenvedett személyiségi jogsértés miatti hátrányokért járó sérelemdíj összegét a jogsértés súlyára, az őt ért hátrányos következményekre figyelemmel kérte megállapítani a keresete szerinti összegben.
- [9] Az alperes megváltoztatott ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy mind a jövedelempótló kártérítési járadék, mind a sérelemdíj összegének meghatározásánál csak a felperes balesetével okozati összefüggésben álló egészségkárosodás mértéke – az 59%-os össz-szervezeti egészségkárosodáson belül 37% – vehető figyelembe, a természetes kórokú, és a felperes korábbi balesetével összefüggésben álló egészségkárosodásért nem tartozik felelősséggel. A PK 45., 46. és 48. számú állásfoglalásokra utalással hangsúlyozta, hogy a viszonyítás alapja az átlagkereset 37%-a, ezen összeg tekintetében kell figyelembe venni a kapott társadalombiztosítási ellátást és a megszerzett vagy megszerezhető jövedelmet. Álláspontja szerint a rokkantsági ellátást is 100%-ban levonásba kell helyezni, helytelen az ettől eltérő felperesi számítási mód. A 2023. október 1. napjától kezdődő időszakra előterjesztett keresetvesztéséget pótló járadékot a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 172.§ (1) bekezdés b) pontjára hivatkozva is elutasítani kérte, mert a felperestől elvárható lett volna, hogy munkát vállaljon, az elvesztett jövedelmét így pótolhatta volna. A sérelemdíj iránti igényt összecszerűségében eltúlzottnak tartotta.
- [10] Az elsőfokú bíróság – a 32.M.70.008/2021/187. szám alatt – kijavított ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 8.000.000 forint sérelemdíjat, ennek 2017. november 21. napjától járó késedelmi kamatát, 2019. december 1. napjától 2020. szeptember 30. napjáig terjedő időre 1.378.444 forint, 2023. október 1. napjától 2024. április 30. napjáig terjedő időre 1.370.721 forint lejárt jövedelempótló kártérítést és kamatait, valamint 2024. május 1. napjától minden hónap 15. napjáig előre esedékesen havi 239.193 forint folyamatos jövedelempótló kártérítési járadékot. A keresetet ezt meghaladóan elutasította, az alperest 844.720 forint perköltség, az állam javára 798.161 forint feljegyzett elsőfokú eljárási illeték és 653.385 forint állam által előlegezett költség megfizetésére kötelezte.
- [11] Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a munkahelyi balesetben sérült a felperes testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi joga, az ebből eredő nem vagyoni sérelmekért a Ptk. 2:52.§ (1) bekezdése alapján sérelemdíjra jogosult. A sérelemdíj mértékének meghatározása során a felperes jelentős mértékű, véglegesnek minősülő egészségkárosodását, annak a mindennapi életvitelét és munkavégzési lehetőségeit korlátozó következményeit nagy súllyal értékelte. Így hangsúlyosan vette figyelembe, hogy a bal vállát, felkarját nem, csak a könyökét és alkarját tudja mozgatni, állapota véglegesnek tekinthető, a válsérülést követően kialakult állapot további műtétekkel sem javítható. A sérülés miatt folyamatos fájdalommal él, fájdalomcsillapító készítményeket használ. A vállízület protézissel történő ellátása a funkciót nem javítaná, legfeljebb a fájdalmat enyhítené vagy szüntetné meg. A baleset következtében a felperes munkaképessége 50%-kal csökkent, csak egykezes munkavégzésre alkalmas, ezért villanyszerelő szakmáját gyakorolni nem tudja, egyéb munkavégzési

lehetőségei is jelentősen beszűkültek. A felperes élete a baleset óta szinte minden területen elnehezült, a háztartási tevékenységekben csak korlátozottan tud részt venni, a ház körüli munkákban (konyhakert művelése, állattartás) pedig segítségre szorul. A felperes családi élete is hátrányosan változott meg, feszültté vált, a hangulata is negatív színezetű lett, kilátástalanság jellemzi. Mindezek alapján a sérelemdíj összegét a káridőponti ár-és értékviszonyokat alapul véve a keresettel egyezően 8.000.000 forintban határozta meg.

- [12] A jövedelempótló járadék kapcsán az Mt. 169.§-ának, 172.§ (1) bekezdésének és a 177.§-a folytán alkalmazandó Ptk. 6:528.§-ának felhívásával abból indult ki, hogy a kártérítéssel a felperest olyan helyzetbe kell hozni, mintha nem szenvedett volna balesetet, ugyanakkor vizsgálni kell az őt terhelő kárenyhítési kötelezettség teljesítését is.
- [13] Nem értett egyet azzal, hogy az alperest csak a balesettel okozati összefüggésben bekövetkezett egészségkárosodás 37%-os mértékével egyező mértékű helytállási kötelezettség terheli. Hangsúlyozta, hogy a jogerős rész-közbenső ítélet értelmében az alperes teljes kártérítési felelőssége áll fenn a baleset folytán a felperest ért károkért, amely a jövedelempótló járadék mértékének megállapítása során is irányadó.
- [14] Miután a felperes részére a balesetet megelőzően egyéb egészségkárosodása miatt a károkozástól függetlenül rokkantsági ellátást folyósítottak, ezért annak összegét a megtérült jövedelem körében nem vette figyelembe. A baleseti egészségkárosodás folytán fizetett ellátást tekintette az Mt. 172.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti megtérült jövedelemnek, mert erre a felperes az alperesnél bekövetkezett baleset következtében vált jogosulttá. A 2016. július 1. napjától 30.575 forint összegben folyósított rokkantsági ellátás a felperes részére 2019. évben fizetett 77.000 forint összegű baleseti és rokkantsági ellátás 40%-ának felel meg, amelyből az következik, hogy a 2017. november 20. napján bekövetkezett baleset folytán a felperes részére folyósított társadalombiztosítási ellátás 60%-a az az összeg, amely figyelembe vehető.
- [15] A fenti elvek szerinti számítással a 2019. december 1. napjától 2020. szeptember 30. napjáig terjedő időszakra 181.618 forint jövedelemből 44.625 forint ellátást levonva 137.056 forint járadékot, 2020. január 1. napjától 2020. szeptember 30. napjáig terjedő időszakra 1.802.484 forint jövedelemből 561.096 forint ellátást levonva 1.378.444 forint járadékot, 2023. október 1. napjától 2023. december 31. napjáig terjedő időszakra 1.027.752 forint jövedelemből 164.871 forint ellátást levonva 826.881 forint keresetvesztiséget állapított meg, de a kereseti kérelem korlátaira tekintettel csak a követelt 590.425 forint összeget ítélte meg. A 2024. január 1. napjától 2024. április 30. napjáig terjedő időszakra 1.237.668 forint jövedelemből 281.112 forint ellátást levonva 956.556 forint keresetvesztiséget állapított meg, de a Pp. 342.§ (1) bekezdésére figyelemmel csak a követelt 783.996 forint összeget ítélte meg.
- [16] A 2024. május 1. napjától a jövőre esedékesen járó jövedelempótló járadék összegét az alperesnél megvalósult bérfeljesztés (309.417 forint) és a felperes részére folyósított 117.130 forint társadalombiztosítási ellátás 60%-a, 70.278 forint különbözeteként határozta meg 239.139 forint összegben.
- [17] A kárenyhítési kötelezettség körében kiemelte, hogy a felperes baleset után létesített munkaviszonya a határozott idő lejártá miatt, neki nem felróható okból szűnt meg. A munkaviszony megszűnése óta folyamatosan keres munkát, azonban egészségi állapota, a balesetből eredő egészségkárosodása miatt lehetőségei korlátozottak. E tények cáfolata körében az alperes bizonyítási érdeke ellenére bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, ezért azt állapította meg, hogy a felperest a kárenyhítési kötelezettsége körében felróható mulasztás nem terheli.
- [18] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezett, elsődlegesen annak részbeni megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását, másodlagosan a lejárt jövedelempótló

kártérítés összegének 974.567 forintra történő leszállítását, az ezen felüli járadékigény – folyamatos járadékra is kiterjedő – elutasítását, és a sérelemdíj összegének 3.000.000 forintra történő leszállítását kérte. Harmadlagos fellebbezési kérelme a Pp. 381.§-a alapján elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítására irányult. A másodfokú eljárásra költségeit a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (R.) 3.§ (5) bekezdése alapján kérte megállapítani általános forgalmi adó felszámításával.

- [19] A jövedelempótló kártérítési járadék számításánál az alperes hangsúlyozta, hogy a felperes természetes kórokú és a korábbi balesetével összefüggésben álló egészségkárosodásáért nem tartozik felelősséggel, így a viszonyítás alapja a felperes átlagkeresetének 37%-a (a perbeli balesetből származó egészségkárosodás mértéke), amelyből a rokkantsági ellátás és a baleseti járadék teljes összege levonandó. Az elsőfokú bíróság tévesen foglalt állást úgy, hogy a felperes megmaradt munkaerejének hasznosítására nem képes, ezt a baleset utáni több éves munkaviszonya egyértelműen cáfolja. A járadék számításánál így a 2023. október 1. napjától kezdődő időszakra azt a 247.000 forintot is figyelembe kell venni, amelyet 2023. szeptember 30. napjáig éjjeliőrként megkeresett, és amelynek megszerzése a továbbiakban is elvárható volt tőle. Megsértett jogszabályhelyként az Mt. 166.§ (1) bekezdését, a Ptk. 6:528.§ (2) bekezdését és az Mt. 172.§ (1) bekezdés a) és b) pontját jelölte meg.
- [20] Külön kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a 2023. október 1. napja és december 31. napja közötti időszakra három helyett négy havi munkabér figyelembevételével tévesen határozta meg a kártérítés alapjául szolgáló jövedelmet 1.027.752 forintban, az helyesen 770.814 forint. Új tényként hivatkozott fellebbezésében arra, hogy 2024. februárjában a felperes 117.130 forint összegben 13. havi ellátásban is részesült, annak levonását is kérte a járadék számításakor.
- [21] Mindezen szempontokra és adatokra figyelemmel a 2019. december 1. napja és 2020. szeptember 30. napja közötti időszakra a felperes keresetvesztesége az elsőfokú bíróság által megállapított 1.378.444 forinttal szemben 974.567 forint, míg az ezt követő időszakra keresetvesztesége nincs.
- [22] A sérelemdíj kapcsán arra hivatkozott, hogy a felperes ösz-szervezeti egészségkárosodásában a balesetnek csak részoki szerepe van, egészségi állapota már a baleset előtt megromlott, a sérelemdíj alapjául szolgáló nem vagyoni sérelmek nagyobb részükben a sorsszerű megbetegedésekkel és a régebbi sérüléssel állnak okozati összefüggésben.
- [23] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Tévesnek találta az alperesnek azt az álláspontját, hogy a jövedelempótló járadék összegéből az öt korábban is megillető rokkantsági ellátást levonásba kell helyezni, az ugyanis nem áll okozati összefüggésben a károkozással. A jogerős rész-közbenső ítélet az alperes teljes kártérítési felelősségét állapította meg, ezért alaptalan az a fellebbezési hivatkozás is, hogy a munkahelyi baleset miatt elmaradt jövedelem összegét az alperes csak részben köteles megtéríteni. Az alperesnél megszerzett jövedelmet kizárólag a perbeli üzemi baleset következtében vesztítette el, így nincs jelentősége annak, hogy milyen fokú a balesetre visszavezethető egészségkárosodása. Kárenyhítési kötelezettségének eleget téve hosszú időn keresztül dolgozott éjjeliőrként, ennek megszűnését követően azonban erőfeszítése ellenére sem talált az egészségi állapotának megfelelő munkát. A megítélt sérelemdíj szükséges az őt ért nem vagyoni sérelmek kompenzálásához, mert egyik karjának funkciókiesése miatt az élet minden területén hátrányos helyzetbe került, lényegesen nehezebben képes érvényesülni, mint más egészséges emberek.
- [24] A beavatkozó a másodfokú eljárásban nyilatkozatot nem tett.
- [25] A fellebbezés túlnyomó részében alaptalan.

- [26] Az alperes az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése iránti fellebbezési kérelmet is előterjesztett, azonban eljárási szabálysértésre (Pp. 381.§) nem hivatkozott, illet a másodfokú bíróság sem észlelt, az ítélet kötelező hatályon kívül helyezésének esetei (Pp. 379-380.§) nem álltak fenn, ezért az elsőfokú ítéletet érdemben bírálta felül. Ennek során az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetéseket nem vont le, a tényeket eltérően nem minősítette.
- [27] A perben korábban hozott jogerős rész-közbenső ítélet az alperesnek a felperessel szembeni teljes felelősségét a kár bekövetkezésére, annak az alperes magatartásával való okozati összefüggésre és az alperes helytállási kötelezettségére kiterjedően megállapította. A rész-közbenső ítélethez fűződő anyagi jogerő folytán a felek között a felperes károsodásának bekövetkezése, valamint az alperes helytállási kötelezettsége már nem volt vitássá tehető, erre hivatkozással az elmaradt jövedelem megtérítése iránti kereseti kérelem teljes elutasításának nem volt helye. A sérelemdíj iránti kereseti kérelem teljes elutasítására vonatkozó érvelést a fellebbezés nem tartalmazott, az alperes csak mértékének leszállítását kérte, így az elsődleges fellebbezési kérelem nem volt teljesíthető.
- [28] Az elmaradt jövedelem számítása során az elsőfokú bíróság helyesen alkalmazta az Mt. 169.§ (1) és (2) bekezdését, az Mt. 177.§-a folytán irányadó Ptk. 6:528.§ (3) és (5) bekezdését, valamint az Mt. 172.§ (1) bekezdés a) és b) pontját.
- [29] Nem értett egyet a másodfokú bíróság az alperesnek azzal a fellebbezési álláspontjával, hogy a jövedelempótló kártérítési járadék összegének meghatározása során a baleset előtti átlagkeresetnek csak a felperes üzemi balesetből származó egészségkárosodás mértékéhez igazodó része (37%-a) vehető figyelembe. Ahogy a jogerős rész-közbenső ítélet indokolása is tartalmazza – utalva a munkáltatónak a munkavállalója egészségi állapotában bekövetkezett károkért fennálló felelőssége egyes kérdéseiről szóló 1/2018. (VI. 25.) KMK vélemény I.4. pontjára –, a felperes balesetet megelőző – a 2008. évben elszenvedett lábközépcsont törésből eredő 40% egészségkárosodással jellemezhető – egészségi állapota nem okozott jövedelem csökkenést, a jövedelem kiesésben manifesztálódó kára a perbeli balesettel összefüggésben következett be, ezért a járadékalap meghatározása során a felperes baleset előtti teljes átlagkeresetét kellett figyelembe venni.
- [30] Az Mt. 172.§ (1) bekezdés a) pontjának megsértését az alperes arra tekintettel állította, hogy az elsőfokú bíróság az elmaradt jövedelem összegéből a társadalombiztosítási ellásoknak nem az egészét, hanem csak 60%-át vonta le.
- [31] Az elsőfokú bíróság által választott számítási mód [a felperesnek a perbeli balesettől függetlenül, 2016. július 1. napjától folyósított rokkantsági ellátás összegét sem a károkozás hiányában elérhető átlagjövedelem, sem a kártérítés összegéből levonandó társadalombiztosítási ellátás körében nem vette figyelembe] megfelel a baleseti járadék alapjául szolgáló átlagkereset meghatározásáról és a járadék számítási módjáról szóló 1/2006. (V. 22.) PK vélemény szerinti ítélkezési gyakorlatnak. A vélemény II. pontja az Mt. 172.§ (1) bekezdés a) pontjának értelmezése kapcsán azt rögzíti, hogy a munkáltató kártérítési felelőssége alapján kifizetésre kerülő baleseti járadék számításánál azt a társadalombiztosítási ellátást kell figyelembe venni, amelyre való jogosultság a káreseménnyel összefügg. A felperes rokkantsági ellátásra a perbeli balesettől függetlenül is jogosult volt, ezért a károkozást követően folyósított társadalombiztosítási ellátás annak megfelelő részét – amely a baleset előtt, majd azt követően folyósított ellátás összegének összevetésével a teljes ellátás 40%-a – mind a baleset előtti átlagjövedelem, mind a levonandó társadalombiztosítási ellátás meghatározásakor figyelmen kívül kellett hagyni.
- [32] Az alperes fellebbezésében azt is kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a 2023. október 1. napja és december 31. napja közötti időszakra három helyett négy havi munkabér figyelembevételével tévesen határozta meg a kártérítés alapjául szolgáló jövedelmet 1.027.752 forintban. A 2023. év utolsó negyedévére a járadékalap helyes összege valóban

770.814 forint, a járadékalap és az abból levonható 164.871 forint társadalombiztosítási ellátás különbsége 605.943 forint, erre az időszakra azonban a felperes csak 590.425 forint kártérítést igényelt, és az elsőfokú bíróság is ebben marasztalta az alperest.

- [33] Új tényként hivatkozott az alperes fellebbezésében arra, hogy 2024. februárjában a felperes 117.130 forint 13. havi ellátásban is részesült, így 2024. január 1. napja és április 30. napja között a társadalombiztosítási ellátás teljes összege nem 468.520 forint, hanem 585.650 forint volt. Az alperes ugyanakkor nem igazolta, hogy ez a tény csak az elsőfokú ítélet meghozatalát követően jutott a tudomására, így a Pp. 373.§ (2) bekezdése szerinti feltétel hiányában ezt a másodfokú eljárásban figyelembe venni nem lehetett. Egyebekben pedig a 13. havi ellátás számbavétele sem eredményezett volna eltérő ítéleti döntést, mert ebben esetben a 2024. január 1. napja és április 30. napja közötti időszakra az 1.237.668 forint járadékalapból 351.390 forintot kellene levonásba helyezni, így a különbözet az elsőfokú bíróság által számított 956.556 forint helyett csak 886.278 forint lenne, ugyanakkor az erre az időszakra a felperes által igényelt és az elsőfokú bíróság által megítélt összeg 783.996 forint.
- [34] Az elsőfokú bíróság nem sértette meg az Mt. 172.§ (1) bekezdés b) pontját sem a jövedelempótló kártérítési járadék összegének meghatározása során.
- [35] A bírói gyakorlatban sokáig bizonytalanság mutatkozott abban a kérdésben, hogy a munkavállalót e körben terhelő kárenyhítési kötelezettséget illetően melyik felet terheli a bizonyítás. A Kúria a munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményei egyes kérdéseiről szóló 6/2016. (XI. 28.) KMK vélemény 7. pontjában úgy foglalt állást, hogy a munkavállaló kárenyhítési kötelezettségével kapcsolatban a bizonyítás a munkáltatót, mint károkozót terheli. Az ehhez fűzött indokolás szerint a munkáltatónak nem elegendő a munkavállalói kötelezettségre vonatkozó pusztá hivatkozása, hanem meg kell jelölnie azokat a tényeket, körülményeket, amelyek a hivatkozását alátámasztják, állítását bizonyítják arra vonatkozóan, hogy a perbeli időszakban a munkavállaló reálisan milyen jövedelmet érhetett volna el. Ez a jogértelmezés nem csak a Mt. 167.§ (2) bekezdése körében, hanem minden olyan esetben irányadó, ha a munkáltató a kárenyhítési kötelezettség elmulasztására hivatkozással mentesülne az elmaradt jövedelem megtérítésének kötelezettsége alól.
- [36] A felperes 2020. október 4. napjától 2023. szeptember 30. napjáig kárenyhítési kötelezettségének nem vitásan eleget tett, amikor éjjeliőri munkakörben dolgozott. Munkaviszonya a határozott idő elteltével megszűnt, előadása szerint azóta folyamatosan munkát keres, lakókörnyezetében egészségkárosodása mellett ellátható munkát nem talált, amelynek okaként a rokkantságát, azon belül elsősorban a mindkét kéz használatát igénylő munkafeladatok ellátására való képtelenségét, és a munkavállalási lehetőségét tovább korlátozó magasabb életkorát jelölte meg.
- [37] Az alperes ugyan állította, hogy a felperes a megszűnt munkaviszonyában megszerzett bruttó átlagkeresetet továbbra is elérhette volna, de a felperes fenti nyilatkozatának ismeretében sem terjesztett elő bizonyítási indítványt, nem jelölt meg olyan álláslehetőségeket, amelyek betöltése a felperestől elvárható lett volna a kárenyhítés körében.
- [38] A kárenyhítési kötelezettség teljesítését az eset összes körülményének mérlegelésével lehet megítélni az objektív kárfelelősséggel tartozó, de annak megtérítése alól mentesülni kívánó munkáltató által bizonyított tények alapulvételével. Figyelemmel a felperes öregségi nyugdíj korhatárhoz közelítő életkorára, arra a bizonyított tényre, hogy nem csak tanult szakmájának gyakorlására alkalmatlan, hanem minden, a két kéz használatát igénylő munkában korlátozott, továbbá az alperes érdekében álló bizonyítás elmulasztására, a másodfokú bíróság is úgy foglalt állást, hogy a felperes részéről a kárenyhítési kötelezettség elmulasztása nem állapítható meg.

- [39] A sérelemdíj kapcsán az alperes az elsőfokú bíróság anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörben hozott döntését támadta, és a felperes ösz-szervezeti egészségkárosodásában a baleset részoki szerepének nagyobb súllyal történő értékelésével, ennek következtében a sérelemdíj alapjául szolgáló nem vagyoni sérelmek szűkebb körben történő megállapításával annak 3.000.000 forintba történő leszállítását kérte.
- [40] A Ptk. 2:52.§ (3) bekezdése értelmében a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire – különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására – tekintettel, egy összegben határozza meg.
- [41] A perbeli esetben a sérelemdíj megállapításának alapjául szolgáló személyiségi jogsértés – a felperes egészségének, testi épségének sérelme – azáltal következett be, hogy a munkavégzés – vizóraleolvasás – során súlya alatt a leereszkedéshez használt létra alsóbb fokai eltörték, a felperes az aknába beesett, az akna betonfedelére kitámasztott bal karja kifordult, és ennek következtében a bal oldali vállízület rotátorköpeny szakadását szenvedett el. A rész-közbenső ítélet nem vitásan az alperes kártérítési felelőssége körében foglalt állást, a döntéstől való eltérésre azonban a kárt és a személyiségi jogsérelmet okozó magatartások azonosságára, a sérelemdíj fizetésre kötelezés feltételei körében a kimentés azonos módjára [Ptk. 2:52.§ (2) bekezdés], valamint az eltérő eredményre vezető többlet tényállási elemek hiányára tekintettel nem volt indok.
- [42] Az alperes fellebbezési hivatkozásával szemben a sérelemdíj összegének meghatározása során az elsőfokú bíróság kizárólag a felperes 2017. november 20. napján bekövetkezett üzemi balesete során elszenvedett sérüléseit és ezek következményeit értékelte. Ennek során helyesen vette figyelembe a felperes üzemi balesetre visszavezethető munkaképesség-csökkenésének mértékét, kialakult végállapotát, annak fájdalmasságát, helytállóan értékelte, hogy az eredeti szakmájában, villanyszerelői munkakörben nem foglalkoztatható, a kezek megterhelésével, mindkét kar használatával járó munkát nem végezhet, amely miatti egészségkárosodása nem csak munkavégző képességét érintette, hanem mindennapi életvitelét is jelentős mértékben hátrányosan befolyásolta. tanúl tanúvallomása szerint a perbeli balesetet megelőzően a felperes a nem vitásan fennálló egészségi problémái ellenére a ház körüli munkákat ellátta, a kétkezes munkákban való akadályoztatás miatt azonban ezek elvégzése a továbbiakban kizárt a részéről, a kiszolgáltatottság, másokra való rászorultság pedig komoly lelki terhet is jelent számára.
- [43] Az elsőfokú bíróság arra is helyesen utalt, hogy a sérelemdíj mértékének meghatározásánál a más, hasonló tárgyú ügyekben kialakult bírói gyakorlat a mérlegelés egyik lényeges szempontja, amelyből azonban nem következik, hogy a sérelemdíj összegének meg kell egyeznie az összehasonlításra alkalmas eseti döntések szerinti mértékkel. Az ítélkezési gyakorlat egységesítésének biztosítása érdekében az valóban elvárható, hogy az ugyanabban az időszakban bekövetkezett hasonló káresemény által okozott hátrányok után megítélt sérelemdíjak összege egymástól kirívóan ne térjen el, azonban a hátrányoknak az egyénre gyakorolt hatása mindenkor függ a sérelmet szenvedett személyiségétől, az adott ügy egyedi körülményeitől (Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.22.149/2010/7.). A bírói gyakorlatból kitűnő értékszínvonal a sérelemdíj meghatározásának nagyságrendi behatárolásához ad alapvetően szempontot, az egyedi ügyekben hozott korábbi döntés azonban nem köti a bíróságot.
- [44] Valamennyi körülményt értékelve a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a perben feltárt sérelmek hozzávetőleges kompenzálására az elsőfokú bíróság által megítélt 8.000.000 forint összegű sérelemdíj nem a károkozaskori, hanem a jelenlegi ár-és értékviszonyok mellett szükséges, ezért a Ptk. 6:534.§ (1) bekezdését alkalmazva az alperes fellebbezését annyiban teljesítette, hogy a késedelmi kamatfizetés kezdőidőpontját az elsőfokú ítélet meghozatalának időpontjában, 2024. május 16. napjában határozta meg. Az elsőfokú bíróság által is felhívott eseti döntésben (Mfv.VIII.10.030/2023/7. szám) a bal felső végtag használhatóságának súlyos

sérülés miatti jelentős korlátozottságával járó nem vagyoni sérelmekért a Kúria is az ítélethozatal időpontja szerinti értékviszonyok alapján állapított meg 7.000.000 forint sérelemdíjat.

- [45] Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezett részében – részben és annyiban változtatta meg, hogy az alperest terhelő 8.000.000 forint marasztalási összeg tekintetében a késedelmi kamatfizetés kezdőidőpontját módosította, míg egyéb fellebbezett részében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [46] A fellebbezés túlnyomó részben eredménytelen maradt, a felperes azonban a másodfokú eljárásra költségeit a Pp. 81.§ (2) bekezdése szerint nem számította fel [az ügyvédi munkadíj felmerülésére utaláson túl a díj mértékét nem jelölte meg], ezért arról a másodfokú bíróság a Pp. 82.§ (3) bekezdése alapján nem döntött.
- [47] A 13.619.493 forint pertárgy értékű fellebbezés után feljegyzett 1.089.560 forint fellebbezési eljárási illetéket a Pp. 102.§ (1) bekezdése alapján az alperes köteles megfizetni. A másodfokú bíróság a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdése alapján tájékoztatta az alperest az esedékesség időpontjáról, valamint a fizetés során a közlemény rovatban feltüntetendő adatokról.
- [48] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376.§ (1) bekezdése alapján – az ott írt kivételek hiányában – tárgyaláson kívül bírálta el.

Pécs, 2025. január 6.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács János s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró